

Konsumenttvistnämndens beslut

Nämnden sätter ned fakturan till 15 000 kronor inklusive mervärdesskatt.

Bakgrund

Advokaten har biträtt Konsumenten med en ansökan om arbetstillstånd.

Advokaten har genom slutfaktura, utställd av Advokatbyrå X, debiterat Konsumenten 100 000 kronor inklusive mervärdesskatt, avseende ansökan om arbetstillstånd. Av beloppet har Konsumenten betalat 60 000 kronor som förföll till betalning då uppdraget antogs. Advokaten har begärt betalning av resterande belopp om 40 000 kronor.

Konsumentens krav

Konsumenten har begärt att fakturan ska sättas ned till 20 000 kronor eller det lägre belopp som nämnden bedömer är skäligt. Som grund för sitt krav har Konsumenten anfört i huvudsak följande.

Den 14 maj 2018 ingick han ett uppdragsavtal med Advokatbyrå X. Uppdraget avsåg att få hjälp med att för egen del ansöka om arbetstillstånd och för sina familjemedlemmars del ansöka om anknytande uppehållstillstånd. Enligt avtalet skulle han betala ett fast pris om totalt 100 000 kronor för arbetet. Av beloppet förföll 60 000 kronor till betalning när uppdraget antogs och ytterligare 40 000 kronor skulle betalas vid tidpunkten för Migrationsverkets beslut.

Efter några månader fick han kännedom om att det avtalade priset avsevärt översteg vad som brukar vara normalt för ärendetypen. Advokatbyrå X hade utnyttjat familjens okunskap om prisbilden. Han sa därför upp uppdragsavtalet innan Migrationsverket hade meddelat beslut och bad om att få tillbaka vad han hade betalat för mycket. Advokatbyrå X ville fortfarande ha betalt och anklagade honom bland annat för att aldrig ha avsett att över huvud taget betala för uppdraget.

Advokatbyråns arbete har varit begränsat. Arbetet har endast bestått av att upprätta ansökan om arbetstillstånd och sedan skicka två eller tre efterföljande mejl till Migrationsverket.

Under ärendets gång har familjen på eget initiativ ändrat ansökan till att omfatta en ansökan om asyl.

Konsumenten har bland annat gett in faktura med tillhörande arbetsredogörelse, uppdragsavtal, kontoutdrag och ansökan om arbetstillstånd.

Advokatens yttrande

Advokaten har motsatt sig Konsumentens krav och anför i huvudsak följande.

Det debiterade arvodet är skäligt med hänsyn till vad som avtalats med Konsumenten, uppdragets omfattning, svårighetsgrad och betydelse samt uppdragets snäva tidsram.

Det skriftliga uppdragsavtalet ingicks mellan henne och Konsumenten den 14 maj 2018. De diskuterade uppdraget och villkoren på persiska. På Konsumentens begäran skrevs avtalet på engelska, vilket han förstod väl i både tal och skrift. Avtalet reglerade bland annat arvode, när ansökan skulle ske och att Konsumenten skulle ge henne samtliga obligatoriska dokument för en ansökan innan hans dåvarande uppehållstillstånd löpte ut. De obligatoriska dokumenten var bland annat anställningsavtal, godkännande från fackföreningen och uppgift om att Konsumenten hade kontrollerat arbetsgivarens ekonomi.

Konsumenten har haft möjligheter att ta ställning till villkoren för uppdraget och hon har inte utnyttjat Konsumentens okunskap. Konsumenten var redan några månader innan avtalstillfället i kontakt med henne och önskade få ett fast pris på uppdraget. Konsumenten fick då ett förslag på ett fast pris om 100 000 kronor och uppgav att han skulle överväga avtalet samt återkomma med besked. Konsumenten återkom först flera månader senare, det vill säga den 14 maj 2018 när de ingick det skriftliga avtalet. Konsumenten fick tid att gå igenom avtalet och hade möjlighet att ställa kompletterande frågor.

Konsumentens dåvarande uppehållstillstånd gick ut den 30 juni 2018. Det innebar att ansökan skulle ges in till Migrationsverket inom sex veckor från det att hon åtog sig uppdraget. Tidsramen innebar att hon fick ägna all tillgänglig tid åt familjens ansökan. När hon åtog sig uppdraget beaktades – förutom tidsramen och betydelsen av att få uppehållstillstånd – att hennes advokatbyrå är specialiserad på arbetstillstånd och innehar certifiering från Migrationsverket vilket innebär att beslut meddelas inom 30 dagar om arbetsgivaren uppfyller alla villkor.

Ärendet komplicerades efter hand då den tilltänka arbetsgivaren inte längre uppfyllde Migrationsverkets krav. Hon blev då tvungen att lägga ned ytterligare tid på att granska räkenskaper från flertalet potentiella arbetsgivare. Med anledning av denna oförutsedda

omständighet kunde hon inte åta sig nya uppdrag och fick fördela sina ärenden på kollegor, något som innebar merkostnader.

Hon lämnade in ansökan till Migrationsverket innan den 30 juni 2018 och bedömde ärendet som avslutat. I augusti fick Konsumenten besked från Migrationsverket att arbetsgivaren hade skulder hos Skatteverket. Migrationsverket övervägde därför att avslå ansökan och utvisa familjen. I samband med beskedet kontaktades hon av Konsumentens fru som ville att familjen skulle ansöka om asyl för att kunna stanna i Sverige. Fruns begäran medförde ytterligare arbete och korrespondens som inte debiterades.

Under efterföljande månad överläts ärendet på en kollega på grund av föräldraledighet. Ärendet återupptogs dock snabbt av henne trots planerad föräldraledighet och trots att ärendet dragit ut på tiden och kommit att omfatta mer än planerat.

Konsumenten har inte vid något tillfälle under ärendets gång invänt mot arvodet. Han hade dessutom inte uppfyllt avtalet i den del som avsåg att kontrollera arbetsgivarens ekonomi. Han valde vidare att ansöka om asyl utan att informera henne. När hon frågade om besked kring valet mellan arbetstillstånd och asyl fick hon inget besked i sak annat än att han nu önskade återbetalning av arvodet med 30 000 kronor. Hon vände sig till Migrationsverket på egen hand för att få beskedet att familjen hade ansökt om asyl och att ärendet om arbetstillstånd var avslutat.

Det begärda beloppet är skäligt och motsvarar 40 timmars arbete om 2 500 kronor i timmen. Den sammanlagda faktiska tidsåtgången i ärendet överstiger 40 timmar varför hon har begärt full betalning enligt fakturan. Det är olyckligt att Konsumenten invänder mot arvodet. Invändningen framstår i huvudsak som ett resultat av omständigheter som har varit utanför hennes kontroll eller annars inte har ingått i hennes uppdrag.

Advokaten har gett in meddelanden mellan henne och Konsumenten.

Genmäle från konsumenten

Konsumenten har bemött Advokatens yttrande och anført i huvudsak följande.

Den övervägande delen av korrespondens mellan honom och Advokaten har avsett formella uppgifter som inte har medfört merarbete. Parternas möte några månader innan uppdragsavtalet den 14 maj 2018 – då en summa om 100 000 kronor föreslogs – behandlade ansökan om uppehållstillstånd för egen firma. Uppdraget som sedan kom att ges omfattade ansökan om arbetstillstånd på grund av anställning. Han har därför inte närmare övervägt och godtagit skäligheten av beloppet för det aktuella uppdraget. Istället fick han felaktigt intrycket

att detta var ett normalt arvode för ärendetypen. Han informerades inte om kraven som Migrationsverket ställde på arbetsgivaren och anser att det i vart fall bör ingå i advokatens uppdrag att kontrollera dessa.

Konsumenten har gett in meddelanden mellan honom och Advokaten.

Replik från advokaten

Advokaten har i replik anfört i huvudsak följande.

I uppdraget har hon tagit ställning till om någon av två potentiella arbetsgivare skulle kunna komma att uppfylla Migrationsverkets krav. Hon bedömde att den ena arbetsgivaren inte skulle uppfylla kraven med hänsyn till bolagets avsaknad av verksamhet och ekonomiska ställning. Hon bedömde vidare att den andra arbetsgivaren i och för sig uppfyllde kraven men var inte godkänd för F-skatt. Hon informerade därför om vilka kompletteringar som skulle krävas av arbetsgivaren för att uppfylla kraven i ansökan. När Konsumenten uppgav att han valt en av arbetsgivarna utgick hon från att han hade kontrollerat att förutsättningarna då var uppfyllda.

Det har inte ingått i hennes uppdrag att välja eller hitta arbetsgivare. Det har inte heller ingått i hennes uppdrag att se till att arbetsgivaren faktiskt vidtar åtgärder eller kompletteringar för att uppfylla Migrationsverkets krav.

Advokaten har gett in ytterligare meddelanden mellan henne och Konsumenten.

Nämndens beslutsmotivering

Det arvode som en advokat debiterar ska vara skäligt, vilket framgår av punkt 4.1.1 i Sveriges advokatsamfunds vägledande regler om god advokatsed. Denna regel ska inte uppfattas på sådant sätt att den utgör ett hinder mot en advokats frihet att med viss marginal bestämma sitt arvode. I nämnda regler punkt 4.1.2 exemplifieras vad som får beaktas vid bedömningen av vad som är skäligt arvode. Det kan vara vad som har avtalats med klienten, uppdragets omfattning, dess art, svårighetsgrad och betydelse, liksom advokatens skicklighet, arbetets resultat och andra sådana omständigheter. Konsumenttvistnämnden konstaterar att det är advokaten som måste visa att omständigheterna sammantagna är sådana att det begärda arvodet är skäligt.

Det finns inte något absolut hinder mot att avtala om ett fast arvode för ett advokatuppdrag. En advokat bör däremot inte ingå ett avtal om fast arvode innan ärendets omfattning och

svårighetsgrad kan överblickas. Ett avtal om fast arvode innebär inte att regeln om skäligt arvode sätts ur spel. Ett sådant avtal får därför närmast karaktären av ett avtal om takpris.

Nämnden konstaterar att Advokatens uppdrag har omfattat att biträda Konsumenten med en ansökan om arbetstillstånd och hans familj med anknytande uppehållstillstånd. Uppdraget har utförts med en förhållandevis kort tidsfrist och bland annat medfört kontroller av utvalda arbetsgivares ekonomiska förhållanden. Nämnden finner emellertid att det begärda arvodet är uppenbart oskäligt med hänsyn till det avtalade uppdragets omfattning, art och svårighetsgrad. Nämndens bedömning förändras inte av det som Advokaten har anfört om att hon har utfört obetalt arbete i frågor om asyl.

Enligt nämndens mening är Advokaten skäligen tillgodosedd med ett arvode om sammanlagt 15 000 kronor inklusive mervärdesskatt.

Beslutet har fattats av Göran Nilsson, ordförande, Eva Kullman, advokatrepresentant, och Anna-Karin Baltzari-Danfors, konsumentrepresentant.

Uppllysning till parterna

Beslutet kan inte överklagas. För mer information om beslutet, se bifogat informationsblad.